Erilaisia säänsuojakatoksia

Elena Autio ja Minna-Liisa Heiskanen
Suomen Hevostietokeskus ry
Tallinpitäjän verkkotietopakettihanke
2015

SUOMEN HEVOSTIETOKESKUS RY
www.hevostietokeskus.fi
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Vipuvoimaa EU:lta 2007–2013
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Säänsuojakatokset

- Ulkotarhan ja laitumen säänsuojakatosten tarkoitus on suojata hevosia:
  - ✓ Sateelta
  - ✓ Tuulelta
  - ✓ Auringolta
- Talvikatokset ovat usein suojaavampia kuin laidunkatokset.
- Katokset voivat olla pelkkiä säänsuojia tai niiden yhteyteen voidaan sijoittaa ruokintatila.

Katoksen sijoitus

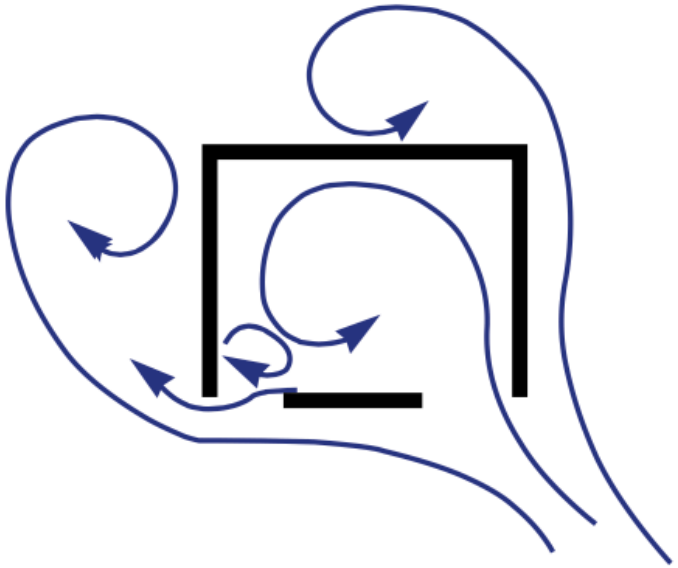

- Sijoittelussa on hyvä ottaa huomioon ilmansuunnat.
- Katoksen pohjoispuolelle kannattaa laittaa kiinteitä seiniä, eteläpuolen seinät voivat olla avonaisempia.
- Ilman- ja paikallisten tuulien suunnat tulee huomioida myös oviaukkojen suuntauksessa.

Katoksen mitoitus

- Katoksen on oltava riittävän tilava ja oviaukon riittävän leveä hevosten hierarkiakäyttäytymisen takia.
- Pinta-alasuositus n. 14 m^2/ aikuinen hevonen. Varsoille riittää vähäisempi pinta-ala, sillä ne viihtyvät toistensa lähellä.
- Jos hevosia on paljon, tarvitaan useampi suoja.

Katoksen rakenne

- Oviaukot voidaan tarvittaessa peittää muoviliuskaverhoilla, jotka vähentävät ilman virtausta katoksessa.
- Muoviliuskat voivat kuitenkin vähentää katoksen käyttöä, sillä ne heikentävät näköyhteyttä ulos.

Säänsuojakatoksia

- Talvikatoksissa on usein 3-4 seinää suojaavuuden parantamiseksi.
- Hyvä näköyhteys ympäristöön on tärkeää säilyttää, jotta hevoset käyttävät katosta.

Säänsuojakatoksia

- Kahden tarhan kesken jaettu 4-seinäinen katos, jossa on tilava oviaukko.

iStockphoto.com

Säänsuojakatoksia

- Tämän kaksiseinäisen katoksen suunnitteluun ja materiaaleihin on panostettu.
- Umpinaiset seinät antavat talvella hyvän tuulensuojan.
- Korotettu etuosa varmistaa, että hevoset eivät saa lyötyä päätänsä kattoon.

Säänsuojakatoksia

- Kaksiseinäinen katos, jossa on pienet ilmaraot seinän yläosissa.
- Katoksen ei tarvitse olla rakenteeltaan ja materiaaleiltaan kovin vaativa, kunhan se on turvallinen ja antaa riittävän suojan.

iStockphoto.com

Säänsuojakatoksia

- Kahden tarhan kesken jaettu kaksiseinäinen katos.
- Reilu väli seinien yläosassa lisää ilman liikkuvuutta.

iStockphoto.com

Säänsuojakatoksia

- Kaksiseinäinen, tilava laidunkatos, jonka seinät ovat yläosasta avonaiset.
- Kesäkatoksissa on erityisen tärkeää, että ilma pääsee virtaamaan niiden läpi. Muuten katos voi olla liian kuuma.

Säänsuojakatos ja ruokintatila

- Kolmiseinäinen säänsuojakatos, jossa on kaksi oviaukkoa ja erillinen ruokintatila.
- Rehut saadaan ruokintatilaan takana olevien kaksoisovien kautta.

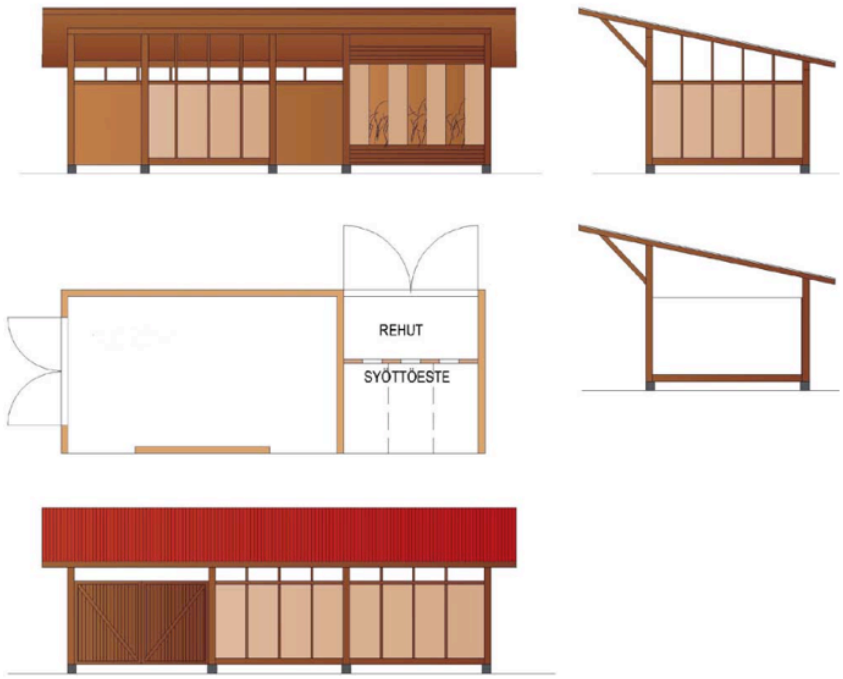

Suunnittelu RKM Juhani Halonen
Piirros Katja Pirhonen

Tuulensuoja

- Rannikolla ja puuttomilla alueilla myös tuulensuojat ovat hevosille hyödyllisiä.

Katoksen rakenteen vaikutus hevosen energiantarpeeseen

- Mitä enemmän katoksessa on seiniä, sitä enemmän se vähentää lämmönhukkaa hevosesta ja lisäruokinnan tarvetta talvella.

Suojan tyyppi	Lisäenergiantarve (suhteelliset arvot)
Ei loimea, ei katosta	1.00
Katos, jossa ei seiniä	0.98
Katos, jossa neljä seinää, ei kattoa	0.96
Katos, jossa neljä seinää ja katto	0.80
Loimi ja katos	0.74

MacCormack & Bruce, 1991